

EGY TAMPONT ÉPÍTÉSÉNEK TAPASZTALATAI

Kovács Tibor százados

MH Műszaki Főnökség

Cikkemben gyakorlati oldalról szeretném megközelíteni Kuti Géza őrnagy "A védelem szilárdsága növelésének lehetőségei az erődítés terén" című publikációját, mely a Műszaki Katonai Közlöny 94/3-4. számában jelent meg.

A kiképzés feltételeinek további romlása - üzemanyag hiány, létszámgondok, stb. - szükségessé teszik, hogy a kiképzési időszakonként előírt alegységgyakorlatokat minél körültekintőbben, céltudatosabban tervezzük meg és hajtsuk végre. Ennek megfelelően került előkészítésre az MH 87. Szentés Műszaki Technikai Ezred erődítő zászlóalja 2. századának alegységgyakorlata 1994. december 13-15. között.

A század szakharcászati gyakorlat levezetése előtt meghatározásra kerültek az elérendő célok, melyek a következők voltak:

- a sorállomány gyakoroltatása az alaprendeltetésből adódó feladatok végrehajtásában azzal a céllal, hogy elsajátítsák a szakfeladatok komplex módon történő végrehajtását és biztosítását, ezen belül gyakoroltatni:

- a parancs, a jelek-jelzések vételét, továbbításuk rendjét;
- a terepen történő tájékozódást;
- a terep lehetőségeinek maximális kihasználását, az álcázás feladatait;
- a műszaki gépekkel végrehajtandó átállásokat és manővereket nappal és éjszaka.

Az általános célkitűzéseken túl felmerült annak az igénye, hogy a gyakorlatot felhasználjuk olyan feladatok megoldására, amelyekre máskor nincs lehetőség.

Ezek a következők voltak:

- résznormák mérése a SZCSP Műszaki Főnökség által - az új Műszaki Normakönyv készítéséhez - kiadott normafeladatokból a meghatározott normakorrekciók figyelembe vételével;

- gyakorlatban kipróbálni - a bevezetőben említett cikk alapján - a védelem szilárdsága növelése érdekében, a szerző által elméletben kialakított támpontok kiépítésének lehetőségeit, idő- és eszköz szükségletét;

- lehetőséget adni az erődítés vonatkozásában tudományos kutatást folytatóknak - a ZMKA Műszaki Tanszékével együttműködve - kísérletek végrehajtására;

(Megjegyzés: a kísérletek végrehajtására KISÉRLETI TERV készült.)

- felmérni a műszaki gépkezelők kiképzettségét (normázás).

Az elérendő célok megvalósításához a publikációban vázolt "C" típusú századtámpontot (MKK 56. oldal) választottuk ki. Így kiépítésre kerültek "C" típusú stakasztámpontok, lövészárkok-szakaszok, tartalék harcjármű tüzelőállások, közlekedő árkok, szinlelt harcjármű tüzelőállások, továbbá egy db századparancsnoki figyelő.

A szakasztámpontokban kialakítottunk:

- 3-3 db lövészárkot;
- 3-3 db nyílt óvóárkot;
- 1-1 "C" típusú harcjármű tüzelőállást;
- 1-1 FN MAF-t, és közlekedőárkokat.

A konkrét szakfeladatok kettő napban, naponta 10 illetve 12 órás műszakban kerültek végrehajtásra.

A gépi munka elvégzéséhez kettő gépcsoportot alakítottunk ki.

1.sz. gépcsoport:

- 1 db BTM
- 1 db PZM-2
- 1 db UDS-113/A

2.sz. gépcsoport:

- 1 db TMK-2
- 1 db lánctalpas bulldózer
- 1 db EO 4124 lct. kotró
- 1 db UDS-113/A

A gépi munkát megelőzően végrehajtásra került a századtámpont határainak, építményeinek kitűzése, különböző munkaszervezéssel.

(Megjegyzés: A századtámpont határainak és az építmények helyének kiválasztása összefegyvernemi feladat, mely szemrevételezés során kerül végrehajtásra. E mozzanat a századgyakorlat harcászati helyzetbe állításánál ismertetésre került.)

A kitűzés végrehajtása a kutatási tervben és a normák mérésében is beletartozott. Végrehajtásuk tapasztalataival külön cikkben kívános foglalkozni.

A konkrét erődítési feladatok 14-én kezdődtek meg. A két gépcsoport az erődítési számvetés és az alapján készült manőverterv szerint végrehajtotta egy-egy szakasztámpont kiépítését.

Másnap az 1.sz gépcsoport - megerősítve a 2.sz. gépcsoportból 1 db lánctalpas kotróval - kiépítette a harmadik szakasztámpont meghatározott építményeit, míg a 2.sz. gépcsoport a századtámpont fennmaradó építményei földmunkáit végezte el.

A végrehajtás tapasztalatai (szakmai tapasztalatok)

A század szakharcászati gyakorlat végrehajtása sok tapasztalatot biztosított az előkészítésbe bevont-, és a végrehajtó állomány számára, melyeket a következő módon csoportosítottam:

- a./ sz előkészítés tapasztalatai;
- b./ a végrehajtás tapasztalatai;
- c./ a kiképzésről levont következtetések;
- d./ szakmai tapasztalatok: - elméleti;
- gyakorlati;
- e./ a sorállománnyal való foglalkozás és mindenoldalú gondoskodás tapasztalatai.

E cikk keretei között a végrehajtás szakmai tapasztalataival kívánok foglalkozni - lehetőség szerint a bevezetőben ismertetett publikációhoz kapcsolódóan.

Elméleti tapasztalatok:

Az alegységgyakorlat elsősorban bebizonyította, hogy az erődítési szakfeladatok megtervezése és megszervezése szempontjából - a pontos számvetések elkészítése érdekében - célszerű tipustámpontokban gondolkodni.

Indokaim:

- egyszerűbb a kitűzés tervezése;
- a gépkocsicsoportokat típusfeladatokra lehet létrehozni, valamint a gépcsoportokon belül az adott gép manőverét egyszerűbb megtervezni;
- a feladatok begyakorlása után a tervező - adott szervezetet figyelembe véve - átlátja annak idő, anyag, stb. szükségletét;
- könnyebb a feladatok végrehajtásának ellenőrzése.

Másodsorban a tervezés során nyilvánvalóvá vált, hogy a kellően megtervezett tipustámpontok megfelelően biztosítják az erődítési feladatok négy alapelvének betartását, hiszen:

- a megfelelően kiválasztott tipustámpont biztosítja az erődítési berendezés célszerűségének elvét, hisz így könnyen eldönthető, hogy adott helyen és időben milyen legyen az erődítési berendezettség;
- az erődítési berendezés folyamatos továbbfejleszté-

sének elvét tekintve ezen támpontokat alkalmazva - az egyszerűbbtől haladhatunk a bonyolultabb felé - a példánál maradván "C" típustól az "A" típusúhoz;

- a harcra hozott elgondolás rejtésének elvét vizsgálva lényeges, hogy a különböző típusú építmények (támpontok, körletek) színleltekkel egészüljenek ki, valamint az, hogy egységes tüzelőállásokat hozzunk létre. A típustámpontok a kritériumoknak és megfelelnek;

- ha megállapítjuk, hogy az adott helyzetben milyen berendezettségi fok lehet hatékony és azt helyettesíthetjük típustámponttal, eleget tettünk az erősítési berendezés gazdaságossága és hatékonysága elvének.

Gyakorlati tapasztalatok

A század szakharcászati gyakorlat végrehajtása gyakorlati oldalról is sok tapasztalatot biztosított a végrehajtók számára.

Bebizonyosodott, hogy típustámpontokat alkalmazva a végrehajtók (parancsnoki állomány, kitűzők, gépkezelők) hamarabb megértették és pontosan végrehajtották a részükre meghatározott feladatokat. Ennek köszönhetően gördülékenyebb volt a kitűzés végrehajtása, gyorsak és pontosak voltak a gépekkel végrehajtott átállások, manőverek.

Mivel az 1.sz. gépcsoport mindkét napon "C" típusú szakasztámpontot épített ki, a második napon a gépek munkafogásain, manőverein meglátszott, hogy már ismert "begyakorlott" feladatot hajtanak végre, így érezhetően lerövidült a támpont kiépítésének ideje.

A típustámpontok alkalmazásának további előnye lehetne az is, hogy mind a parancsnoki, mind a gépkezelői állomány - adott helyzetben - ismert, begyakorolt feladatot, manővert, munkafogást, stb. hajtana végre.